

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003368

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-11-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкварилюк Марта Володимирівна

2. Skvarylyuk Marta V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: фінанси, банківська справа, страхування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ

20.052.043ID7218

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06, 06.35, 06.35.36

Тема дисертації:

1. Управління тарифоутворенням на "зелену" енергетику в нестабільних умовах
2. Tariff management for "green" energy in unstable conditions. –Qualifying scientific work as a manuscript.

Реферат:

1. В умовах неоіндустріальної модернізації економіки та для досягнення цілей сталого розвитку всі промислові підприємства повинні переглянути свої стратегії і звернутися до інноваційного шляху розвитку. Це ж стосується і нафтотранспортних підприємств, як високотехнологічних об'єктів. За результатами проведеного дослідження в першому розділі були розглянуті теоретичні та методичні основи тарифоутворення в сфері «зеленої» енергетики. Підкреслено актуальність «зеленої» енергетики як ключового елементу стратегії для зменшення відповідальності перед природою та переходу до сталого

господарювання. Акцентовано, що без активної державної підтримки та створення стимулів для розвитку зеленої енергетики може бути складно залучити достатній рівень інвестицій, так як перешкодою для реалізації програм впровадження технологій для вироблення зеленої енергетики є високі витрати на встановлення обладнання для їх вироблення. Сформовано перелік соціальних (вплив на ринок праці; сприйняття та підтримка у суспільстві та соціальна взаємодія) та техніко-технологічних (технічні труднощі та недоліки пов'язані з проблемами ефективного зберігання енергії, залежність від погодних умов та технологічних обмежень) чинників впливу на розвиток «зеленої» енергетики і наведено їх дескрипцію. Базуючись на наукових розвідках щодо регулювання природних монополій, здійснено каталогізацію дефініції «зелений» тариф та його ретроспективний опис. Описано механізм формування «зеленого» тарифу, де найвагомішу роль відіграє участь енергогенеруючого підприємства на ринку електроенергії. Підкреслюючи доцільність даного дослідження та об'єктивну необхідність створення умов для розробки та впровадження нових, енергоефективних та енергозберігаючих технологій виробництва та споживання «зеленої» енергетики, запропоновано сформулювати оптимальний комплекс національних політик, спрямованих на екологічний аспект, який буде стимулювати скорочення негативних викидів в паливно-енергетичному комплексі, промисловості, житлово-комунальному господарстві тощо. Вважаючи за доцільне розроблення та впровадження заходів для захисту критичних енергетичних інфраструктур від можливих загроз пов'язаних з впровадженням «зеленої» енергетики, здійснено формування переліку першочергових напрямів підтримки стратегічного розвитку «зеленої» енергетики, серед яких використання податкових стимулів та інших фінансових державних механізмів для підтримки розвитку «зелених» технологій. Розроблено науково-практичну основу забезпечення енергетичної безпеки при переході до ефективного використання технологій «зеленої» енергетики. Забезпечення енергетичної безпеки та врахування впливу на психологію та культуру суспільства обумовлює результативний перехід до ефективного використання технологій «зеленої» енергетики. Здійснено аналіз історичних закономірностей розвитку світової енергетики, розглянуті сучасні умови функціонування світової енергетичної економіки та оцінено нові тенденції, які виникають в сучасних умовах. Візуалізовано історичне підґрунтя формування світового паливно-енергетичного альянсу у XX-XXI ст., що стало базисом для виникнення сучасного підходу до розвитку енергетики, Аргументовано, що ключовою концепцією національних економік є концепція «зеленого» економічного зростання, що підвищує безпеку суспільства та знижує ризик економічних і фінансових криз. У цьому контексті необхідною умовою проголошується екологічно чистий розвиток економіки, а енергоефективність виробництва розглядається як один із критеріїв сталого розвитку суспільства. Проведений аналіз світового досвіду країн-лідерів з реалізації проектів «зеленої» енергетики довів, що кошти, запозичені міжнародними організаціями, та державна підтримка відіграють важливу роль у фінансуванні проектів зеленої енергетики. В другому розділі були визначені основні тенденції імплементації стратегії розвитку енергетичних підприємств в кліматичну політику держави та забезпечення менеджменту їх якості і своєчасності енергетичного переходу. На основі аналізу паливно-енергетичного балансу, систематизовано інформацію щодо коротко-, середньо- та довгострокових викликів кожного сектору енергетики. Відображено тенденційні зміни обсягів постачання викопних енергоресурсів та обсягів постачання енергоресурсів отриманих з альтернативних джерел енергії. На аналітичних матеріалах здійснено ситуаційний аналіз діяльності атомної, вугільної, вуглеводневої енергетики, що дало підстави стверджувати, що потенціал відновлюваних джерел енергії (ВДЕ), таких як сонячна, вітрова та гідроенергетика, постійно розвивається в Україні. Здійснено акцент на технологію динамічного ціноутворення. Формуючи аналітичний аспект методики розрахунку тарифів на «зелену» енергетику, виявлено, що метод аналізу ієрархій для моделювання виб

2. In the context of the neo-industrial modernization of the economy and to achieve the goals of sustainable development, all industrial enterprises must reconsider their strategies and turn to an innovative path of development. The same applies to oil transport enterprises as high-tech facilities. According to the results of the study, the first section considered the theoretical and methodological foundations of tariff formation in the field of "green" energy. The urgency of "green" energy as a key element of the strategy for reducing responsibility to

nature and the transition to sustainable management is emphasized. It is emphasized that without active state support and creating incentives for the development of green energy, it may be difficult to attract a sufficient level of investment, since the obstacle to realization the program of technology implementation programs for the production of green energy is the high cost of installing equipment for their production. A list of social (impact on the labor market; perception; support in society and social interaction) and technical and technological (technical difficulties and disadvantages associated with the problems of efficient energy storage, dependence on weather conditions and technological limitations) factors of influence on the development of "green" energy and their description is given. Based on scientific research on the regulation of natural monopolies, cataloging definitions of the "green" tariff and its retrospective description is carried out. The mechanism of formation of the "green" tariff is described, where the most significant role is played by the participation of the energy generating enterprise in the electricity market. Emphasizing the feasibility of this study and the objective need to create conditions for the development and implementation of new, energy-efficient and energy-saving technologies for the production and consumption of "green" energy, it is proposed to form an optimal set of national policies aimed at the environmental aspect, which will stimulate the reduction of negative emissions in the fuel and energy complex, industry, housing and communal services, etc. Considering the appropriate development and implementation of measures to protect critical energy infrastructures from possible threats associated with the introduction of "green" energy, a list of priority areas for supporting the strategic development of "green" energy has been formed, including the use of tax incentives and other financial state mechanisms to support the development of "green" technologies. The scientific and practical basis for ensuring energy security in the transition to the effective use of green energy technologies has been developed. Ensuring energy security and taking into account the impact on the psychology and culture of society determines the effective transition to the effective use of «green» energy technologies. The analysis of historical patterns of development of world energy is carried out, modern conditions of functioning of world energy economy are considered and new tendencies which arise in modern conditions are estimated. The historical basis for the formation of the world fuel and energy alliance in the XX-XXI centuries was visualized, which became the basis for the emergence of a modern approach to the development of energetics. It is argued that the key concept of national economies is the concept of "green" economic growth, which increases the security of society and reduces the risk of economic and financial crises. In this context, the necessary condition is proclaimed environmentally friendly development of the economy, and energy efficiency of production is considered as one of the criteria for sustainable development of society. The analysis of the world experience of the leading countries in the implementation of green energy projects has proved that the funds borrowed by international organizations and state support play an important role in financing green energy projects. The second section identified the main trends in the implementation of the strategy for the development of energy enterprises in the climate policy of the state and ensuring the management of their quality and timeliness of the energy transition. Based on the analysis of the fuel and energy balance, information on short-, medium- and long-term challenges of each energy sector is systematized. It reflects tendentious changes in volumes of supply of fossil energy resources and volumes of supply of energy resources obtained from alternative energy sources. The analytical materials carried out situational analysis of nuclear, coal, hydrocarbon energy, which gave reason to believe that the potential of renewable energy sourc

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1) Гораль Л. Т., Гавриленко М. М., Шийко В. І., Шкварилюк М. В. Стратегічні орієнтири регулювання діяльності природних монополій в умовах цифровізації. В.: Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки: монографія, заг.ред.. В. В. Прохорова, Харків, 2020. В-во Іванченка І. С., С. 201-210. <https://salo.li/6674112>
- 2) Shvets,N., Rudevskya, V., Shkvaryliuk, M. and V. Tanase «Genesis of the concept of sustainable development and mechanisms for achieving a sustainable society». Socio-economic relations in the digital society. 2022 DOI:10.55643/ser.4.46.2022.467 <https://salo.li/bFD2e43>
- Marta V. Shkvaryliuk, Liliana T. Horal, Inesa M. Khvostina, Natalia I. Yashcheritsyna and Vira I. Shiyko. The use of genetic algorithms for multicriteria optimization of the oil and gas enterprises financial stability // <https://ceur-ws.org/Vol-3048/paper13.pdf>
- Гораль Л. Т., Шийко В. І., Шкварилюк М. В. Вдосконалення системи бюджетування на підприємствах газотранспортної галузі. Ефективна економіка. 2019. № 6. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7092> DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.4
- Швець Н, Гораль Л., Шкварилюк М., Перехід до циркулярної економіки як передумова для розвитку «зеленої» енергетики. Науковий огляд, Том 6, №91, 2023. Електронний журнал DOI: [https://doi.org/10.26886/2311-4517.6\(91\)2023.3](https://doi.org/10.26886/2311-4517.6(91)2023.3)
- Гораль, Л., & Шкварилюк, М. (2023). Алгоритм імплементації стратегії розвитку енергетичних підприємств в кліматичну політику. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки), (4), 54-59. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2023.4.54>
- Шкварилюк М.В. Аналіз економічних тенденцій ефективності соціально-відповідального тарифоутворення в зеленій енергетиці. Економіка та суспільство. 2024. №62. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-118>
- Шкварилюк М.В. Розвиток «зеленої» енергетики в сучасних трансформаційних умовах// БізнесІнформ№12, 2023. С. 151-158 https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-12_0-pages-151_158.pdf
- Шкварилюк М. В. Основні вектори розвитку зеленої енергетики в Україні: тарифна політика// Проблеми економіки №1(59), 2024. С. 38-43 https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2024-1_0-pages-38_43.pdf
- 10) Bogdanov Ivan, Bogdanova Olga, Hlukhonets Oksana, Petryshyn Roman, Shkvarylyuk Marta, Kirshak Khrystyna. Application of Grey Relational Analysis for Utilizing Artificial Intelligence Methods in Aviation Management. // AI in Business: Opportunities and imitations <https://www.springerprofessional.de/en/application-of-grey-relational-analysis-for-utilizing-artificial/26750484>
- Шкварилюк М. В. Ефективна реалізація зеленої енергетики в Україні: теоретико-прикладні аспекти // Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: О. Яценко (голов. ред.) та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2024. – Вип. 34. – С. 252-261. <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/44144>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гораль Ліліана Тарасівна
2. Liliana Horal

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прохорова Вікторія Володимирівна
2. Viktoriya Prokhorova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2552-2131

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брич Василь Ярославович

2. Vasyl Brych

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4277-5213

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юхман Ярина Василівна

2. Yahun Yurhman

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3535-731

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фадеева Ирина Георгіївна

2. Iryna Fadeeva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6978-1621

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Перезова Ірина Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Перезова Ірина Володимирівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шкварилук Марта Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна